

UEFAN FUTSALEROTUOMARITOIMINNAN LINJAUKSIA

UEFA on järjestänyt kolme kertaa eurooppalaisten futsalerotuomareiden neuvottelupäivät, joissa tehdään futsalsääntöihin liittyviä linjauksia. Alla on vuoden 2008 keväällä sovittuja linjauksia, joita kussakin UEFAn jäsenliitossa noudatetaan.

Futsalsääntöjen tulkinta ja valvonta

1. Salli pelin soljua

Futsalsääntöjen peruseräite on sallia pelin soljua niin vapaasti kuin mahdollista. Futsalin luonne on nopea peli. **Katkaistuaan pelin (vapaa- ja rangaistuspotkut, loukkaantuneet pelaajat, henkilökohtaiset rangaistukset jne.) erotuomareiden täytyy jatkaa peliä mahdollisimman nopeasti.**

2. Johdonmukaisuus sääntöjen tulkinnessa

Erotuomareiden on säilytettävä johdonmukainen taso ennen ja jälkeen viidennen kumulatiivisen rikkomuksen.

3. Liikutaklaukset (liu'ut vastapelaajan hallussa olevaan palloon)

Jotta liikutaklauksia voidaan pitää sääntörikkomuksina, taklaajan vastapelaajalla täytyy olla pallo hallinnassaan ja hänen täytyy kontrolloida sitä. Erotuomarit eivät saa tuomita rikkomusta, jos pelaajalla ei ole palloa hallinnassaan eikä hän kontrolloi sitä.

4. Vastustajan blokkaaminen

Erotuomareita muistutetaan, että jos pelaaja estää vastapelaajan etenemisen kehollaan ja tekemällä niin syyllistyy rikkomukseen, josta tavallisesti tuomitaan suora vapaapotku säännön 11 mukaan, heidän on tuomittava suora vapaapotku eikä epäsuora vapaapotkua. Toisaalta jos estäminen on sen luonteinen, että siitä pitää tuomita epäsuora vapaapotku säännön 11 mukaan, erotuomarin on tuomittava epäsuora vapaapotku.

5. Hyötynäkökohta

Peruseräite on, että hyötynäkökohdan soveltamisesta on koiduttava hyötyä joukkueelle. Tästä seuraa, että viidennen rikkomuksen jälkeen tapahtuvissa sääntörikkomuksissa paras hyöty on tuomittu vapaapotku. **FIFAn Futsalsääntökirjan mukaan**, vaikka hyötynäkökohtaa sovelletaan, kumulatiivinen rikkomus on noteerattava. Erotuomareiden pitää siksi huomioida kummankin joukkueen kumulatiiviset rikkomukset siten, että jos 6. rikkomus tapahtuu sen jälkeen kun

aiemmin on sovellettu hyötynäkökohtaa, futsalsääntöjen mukaan on tuomittava vapaapotku. Pallon hallintaa ei pitäisi futsalissa tulkita hyötynä paitsi ilmeisissä maalintekotilanteissa. **Liiallinen hyötynäkökohdan soveltaminen saattaa aiheuttaa vakavampia rikkomuksia. Silloin kun hyötynäkökohtaa on sovellettu, sääntöjenmukaiset henkilökohtaiset rangaistukset on silti annettava kun peli katkaistaan.**

Hyvänä käytäntönä erotuomarille sovellettavaksi pidetään myös mahdollisuutta viivyttää rikkomuksen viheltämistä yhdellä-kahdella sekunnilla, jotta mahdollisen hyödyn toteutuminen voidaan havaita. Jos tämän jälkeen erotuomari toteaa, että hyötyä ei synny, peli voidaan katkaista tapahtuneen rikkomuksen vuoksi ja tuomita vapaapotku (wait and see –periaate).

6. Ilmeisen maalintekotilaisuuden vieminen

Päättyessään, viekö tehty rikkomus pelaajalta ilmeisen maalintekotilaisuuden, erotuomareiden on huomioitava seuraavia kriteerejä:

- rikkomuksen tyyppi ja tarkoitus
- mahdollisuus pallon hallintaan
- hyökkääjän nopeus ja suunta
- etäisyys maaliin
- puolustavien pelaajien sijainti (ml. maalivahti)

Pelaaja (ml. maalivahti), joka vie vastustajalta ilmeisen maalintekotilaisuuden pelaamalla tarkoituksellisesti kädellä palloa tai tekemällä rikkomuksen, josta tuomitaan vapaa- tai rangaistuspotku, on poistettava kentältä.

Läpiajotilanne ei välttämättä ole ilmeinen maalintekotilaisuus.

7. 5 metrin etäisyyden rikkominen vapaapotkutilanteissa

Jos puolustavan joukkueen pelaaja rikkoo vapaapotkussa 5 metrin etäisyyttä (esim. irtoaa muurista) ja koskee palloa kun vapaapotku potkaistaan, häntä pitää varoittaa. Jos pelaaja rikkoo 5 metrin etäisyyttä, mutta ei koske palloon, varoitusta ei anneta.

8. Filmaaminen

Filmaamiset, joiden tarkoitus on erehdyttää erotuomareita, ovat rangaistavia ja tällaiseen syyllistyvää pelaajaa on varoitettava riippumatta rikkomuksen paikasta. Pelaajien yritykset erehdyttää erotuomaria voivat olla seuraavanlaisia:

- kun kontaktia ei ole ollut ollenkaan
- hyökkääjä tarkoituksellisesti aiheuttaa kevyen kontaktin vastapelaajan kanssa
- pelaaja ennakoi vastapelaajan mahdollisesti aiheuttamaa kontaktia
- kun pelaaja itse aiheuttaa kontaktin vastapelaajan kanssa
- rikkomuksen vaikutuksen teeskentely ja ylireagointi aiheuttaa raskaamman rangaistuksen

9. Kädellä pelaamistapaukset

Tarkoituksellinen kädellä pallon pelaaminen on rangaistava suoralla vapaapotkulla tai rangaistuspotkulla, jos rikkomus tapahtuu rangaistusalueen sisällä. Kuitenkaan tarkoituksellinen pallon kädellä pelaaminen ei automaattisesti johda varoitukseen tai kentältäpoistoon, ellei:

- viedä ilmeistä maalintekotilaisuutta
- estetä vastajoukkueelta selkeästi lupaavaa tilannetta
- yritetä tarkoituksellisesti kädellä tehdä maalia

Kahdessa viimeksi mainitussa tilanteessa varoitusta ei anneta tarkoituksellisesta käsivirheestä vaan epäurheilijamaisesta käytöksestä.

10. Keltaisten ja punaisten korttien näyttäminen

Vain pelaajille voidaan näyttää keltaista ja punaista korttia (riippumatta siitä, ovatko he kentällä tai vaihtopenkillä). **Pelaajia pitää varoittaa:**

1. **siitä, että he ”pyytävät” vastapelaajalle keltaista korttia**
2. **jos he ympäröivät yhden tai molemmat erotuomarit – ainakin yhtä muuta pelaajaa on varoitettava eikä ainoastaan aloitteen tekijää**
3. **jos he ilmaisevat sanoin tai elein olevansa eri mieltä erotuomarin kanssa tai juoksevat erotuomaria kohti**

Jokainen rikkomus, jossa käytetään kohtuutonta voimaa (ja siten vaarannetaan vastapelaajan turvallisuus), on tulkittava törkeäksi epäurheilijamaiseksi käytökseksi, josta rangaistaan kentältä poistolla (punainen kortti).

Kyynärpäiden tarkoituksellinen käyttö aseina vastapelaajaa kohtaan katsotaan kuuluvaksi tähän kategoriaan.

Kortteja ei näytetä joukkueen taustahenkilöille.

Jos pelaaja poistetaan puoliaikojen välisellä tauolla riippumatta siitä, oliko hän puoliajan päättyessä kentällä tai vaihtopenkillä, pelaajan joukkue jatkaa toisella puoliajalla samalla pelaajamäärällä kuin lopetti ensimmäisen puoliajan. Punaisen kortin saanut pelaaja ei saa, tietenkään, ottaa osaa peliin.

11. Vaihtopenkkien valvonta

Vaihtopenkkien valvonta on Suomessa 2. erotuomarin vastuulla. Vain kummankin joukkueen valmentajat saavat seistä ja antaa ohjeita pelaajille. Tämä voi tapahtua asianmukaisella tavalla ja omalla teknisellä alueella.

12. Aikalisä

Aikalisän aikana kentältä poistettava pelaaja aiheuttaa aina joukkueen jatkamisen yhtä pelaajaa vähemmällä pelaajamäärällä kuin ennen kentältäpoistoa.

13. Loukkaantuneen pelaajan käsittely

Loukkaantuneen pelaajan on poistuttava hoidettavaksi pelikentän ulkopuolelle (jos mahdollista). Jos pelaajan hoitaminen tapahtuu pelikentällä, pelaajan täytyy jättää kenttä hoidon päätyttyä eikä hän saa palata kentälle ennen kuin peli on käynnistetty uudelleen.

14. Pelaajavaihdot

Aikalisien aikana pelaajavaihdot eivät ole sallittuja, mutta sen sijaan heti aikalisän päätyttyä ne ovat sallittuja (vaikka pallo ei olisikaan vielä pelissä).

15. Kiinnipitäminen rangaistusalueella ja sen lähellä

Erotuomareiden pitää ennakoida tilanteet ennen kulmapotkuja, rajapotkuja tai vapaapotkuja maalin läheltä ja heidän on toimittava ennaltaehkäisevästi. Sääntöjen vastaiseen käsien ja käsivarsien käyttöön on puututtava erittäin tiukasti. Jos tällaista tapahtuu ennen kuin pallo on pelissä, kurinpidollisiin toimiin on ryhdyttävä. Tapauksissa, joissa kiinnipitäminen/työntäminen tapahtuu sen jälkeen kun pallo on pelissä, erotuomareiden on tuomittava vapaa- tai rangaistuspotku henkilökohtaisten rangaistusten lisäksi. Luonnollisesti, jos pallo on ollut pelissä, kumulatiivinen rikkomus on noteerattava.

SIGNAALIT

16. Signaalit ja näytöt

Erotuomarit voivat käyttää ainoastaan sääntökirjassa olevia näyttöjä. **Hyötynäkökohdan soveltamisen aiheuttama kumulatiivisen rikkomuksen näyttäminen (toimitsijapöydälle, kun pallo on pois pelistä) tehdään 3 – 4 metrin päästä toimitsijapöydän edestä ja näytön näyttää se erotuomari, joka on hyötyä soveltanut.** Lisäksi näytöt ja signaalit tehdään paikalla seisten, koska liikkeessä osoitetut näytöt voivat olla hämmentäviä ja joskus jopa fyysisesti vaarallisia pelaajille.

17. Epäsuora vapaapotku

Kun epäsuora vapaapotku on tuomittu, molempien erotuomareiden on nostettava kätensä ylös epäsuoran vapaapotkun merkiksi.

Erotuomaritoiminto
Futsalerotuomariryhmä
Jyrki Filppu

20.9.2008

18. Neljän sekunnin laskeminen

Erotuomareita muistutetaan, että neljä sekuntia lasketaan vain seuraavissa tapauksissa:

- rajapotkuissa
- kulmapotkuissa
- maaliheitoissa

Erotuomareiden on aloitettava neljän sekunnin laskeminen heti kun pelaajalla on mahdollisuus laittaa pallo peliin.

Sekunnit lasketaan selvästi ja näkyvästi sormilla käsi suoraan ylöspäin.

19. Rikkomuksen viheltävän erotuomarin velvollisuudet

Se erotuomari, joka viheltää rikkomuksen, hoitaa henkilökohtaiset rangaistukset ja 5 metrin etäisyyden mittaamisen tarvittaessa. Kuitenkin tapauksissa, joissa useampi pelaaja on mukana, suositellaan, että toinen erotuomari tulee auttamaan etäisyyden mittaamisessa, jotta vapaapotku voidaan potkaista mahdollisimman nopeasti. Etäisyyden mittaamiseksi erotuomarin on näytettävä selkeästi 5 metrin matka liikkumalla takaperin pallosta. Hänen täytyy tehdä selväksi vapaapotkun potkaisevalle joukkueelle, että heidän täytyy odottaa vihellystä ennen vapaapotkun potkaisemista. Osoittaakseen tämän erotuomari näyttää pilliään ennen etäisyyden mittaamista pelaajille, jotka valmistautuvat vapaapotkun potkaisemiseen.

20. Korujen käyttäminen

Pelaajat eivät saa käyttää koruja. Korujen teippaaminen ei ole sallittua. Erotuomareiden on näytettävä esimerkkiä ottamalla omat korunsa pois. Pelaajaa, jonka nähdään käyttävän koruja myöhemmin, täytyy poistaa ne välittömästi ja häntä täytyy varoittaa epäurheilijamaisesta käyttäytymisestä.

SIJOITTUMINEN

21. Peruseriaate

Sijoittumisen peruseriaate on, että pallo on aina kahden erotuomarin välissä **käyttämällä hyvää diagonaalijärjestelmää ja juoksutapaa.**

22. Pelin ja pelaajien hallinta

Ottelun aikana toisen erotuomarin on kontrolloitava toiminta-aluetta (action area) ja toisen vaikutusaluetta (influence area) ajatuksena, että molemmat erotuomarit eivät katso palloa samaan aikaan. **Oleellista on, että erotuomareiden vastuu on jaettu.**

23. Maalirajan valvonta

Maalirajan valvonta on pelitilanteesta riippuen erittäin tärkeää ja maalirajaa lähemmän erotuomarin on pystyttävä valvomaan sitä. Erikoistilanteissa maalia lähemmän erotuomarin on aina hakeuduttava maalirajan lähelle voidakseen valvoa pallon sijaintia ja mahdollisen maalin syntyä.

24. Fyysinen kunto

Hyvä fyysinen kunto myötävaikuttaa ottelun johtamiseen sekä parhaan mahdollisen sijainnin löytämiseen, joka taas vaikuttaa päätösten oikeellisuuteen. Tämä nostaa erotuomareiden uskottavuutta.

EROTUOMARISTON LÄMMITTELY ENNEN OTTELUN ALKUA

25. Erotuomariston on hyödyllistä lämmitellä ennen ottelua pelikentällä. Tavoitteena on, että lämmittely tapahtuu 40 – 10 minuuttia ennen ottelun alkupotkua. Teikkauksen jälkeen ennen alkupotkua erotuomarit tarkistavat maaliverkkojen ja maalien kunnon. Maalit ja maaliverkot tarkistetaan myös ennen toisen puoliajan alkua. Toinen erotuomari kontrolloi vaihtopenkeillä olevien pelaajien ja taustahenkilöiden määrän.